

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конт. почт. шад. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в крію 500 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр., Фр.
Італії 750 зл., Німеччині 750 зл.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 зл., Австрії
750 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

**Хочете мати певність, що Ваш гірко
запращаний гріш не пропаде, а при-
носиме добрі відсотки? Якщо так, то
складайте свої ошадності в Кооператив-
ному Банку „Дністер“ ул. Руська 20.**

На перехресті.

Львів, 4. липня 1929.

Закарпатська Україна, офіційно: Підкарпат-
ська Русь — творить незвичайно цікаве перехрес-
тя в середній Європі. Через цей територіаль-
ний ланк чехословацької республіки Прага една-
ється з Букарештом для втримання триянонсько-
го трактату. В цьому випадку Закарпаття тво-
рить спржку на одному раменні малої антанті.
Одночасно Закарпатську Україну перети-
нає лінія, що йде з Варшави до Будапешту, а
звідси до Риму. Мадарська преса запевдає,
що саме з цієї країни почнеться ревізія триянон-
ського трактату в користь Мадарщини.

Перехрещуються тут не тільки лінії великої
світової політики, але й культурні впливи на
грунті діячої відсталості Закарпаття. В першу
чергу впливи віроісповідно-релігійні, а описані
світотягово-орієнтаційні і розвитково-культурні.
У передвоєнних часах закарпатське унітарство
було знаряддям мадаризації. Проти нього росі-
сько-націоналістичні кола відігравали й підтри-
мували православна, чого епілогом був відомий
процес у Мармарошському Сиготі. Після війни
наставлення обох релігійно-віроісповідних на-
прямків почало мінятися. З усеюниці мадари єд-
налася почалася регенерація унії під впливом га-
лицького греко-католицького центра. Одночасно
в умовах чехословацької дійсності пошири-
лася православна пропаганда під впливами росі-
йської еміграції в Чехословаччині і Югославії.
Ізнову Закарпаття творить в релігійно-віроіспові-
дній діячій перехресті між Львовом з одного
боку і Прагою (сідок російсько-православного
єпископа), Білгородом і Софією (де є найбільш
скупчення російської еміграції). Під культурним
оглядом перехрещуються на Закарпатті впливи
українські і російські, чеські і мадарські. Україн-
ські впливи базуються на народній основі, що
права — скалічений довголітнім чужинним
експериментами і висловлюються національно-
народницьким утворенням від християнсько-
народних через соціал-демократію до комуністів.
Російські впливи творять конгломерат в пе-
редвоєнного православного русофіліства, імпорт-
ованого галицько-еміграційного русофіліства,
впливів російської еміграції з пошуканкою тери-
торіальної опори, традиційного чеського русо-
філіства і своєрідного мадарсько-русифілі-
ського автохтонства. Чеські впливи спираються
на адміністрації і політичних партій, які є ті-
сяч літніми фізіями великих чеських партій.
Вони прожогобили собі річчю у всіх закарпат-
ських відтинках: русофіліських й українофілі-
ських, маючи своє окреме завдання: повільну че-
хизацію. Вікни мадарські впливи базуються на
100-тисячній змаршизованій жидівській масі,
яка помагає чехізуються, на мадарській національ-
ній меншості, на консерватизмі і відсталості ав-
тохтонів і на всьому тому, що майже напроці
тиснення проникало на цей скравок україн-
ської землі.

В самову закарпатському громадянстві пере-
хрещуються три напрямки: українофілісько-наро-
дницький, русофілісько-російський і автохтон-
ський. Цей останній розділюється на дві відноги:
русифілісько-мадарський (куртківці) та без-
обачно-аграрницький, який мантикує між впли-
вами чеськими, українсько-народницькими і ру-
софіліськими.

Так у найзагальнішому зоріс представля-
ється пооріє перехрестинні впливи: обличчя
тієї маленкої, історією позабитої, великими на-
ціонально-відродженськими рухами позиненої
країни, яка — гола і боса — вийшла на широкий
шлях післявоєнного життя. Нашим Закарпаттям
цікавляться всі євсіа. Цікавиться ним і Польща.

Так напр. „славянофіліське“ й одночасно фаши-
стське „Слово Польське“, в статті „З карпато-
русських проблем“ поверховно розглянувши мо-
заїку впливів у країні, пише:

„В будучині існують три можливості. Як-
що край отримає російську закарску, то це ство-
рить труднощі для самої Чехословаччини. На ви-
падок дальших спроб українізації — Польща са-
ма мусіла би застановитися, чи може і за тією
границею терпіти щось, що генетично „made in
Germany“. В обох тих випадках може на тій то-
чці розсипатися триянонський трактат. Зате —
якщо витвориться тут, на Підкарпатській Русі, се-
редовище відрубної місцевої руської культури,
зв'язане з чехами і словаками на аразок співжит-
тя народів у Швейцарії — то можна мати надію,
що мир буде втриманий“.

Як бачимо, то польські санаційні фашисти
хотіли і поза межами польської держави пере-
вести „санацію“ на закарпатському скравку на-
шої національної території. Вони пропагують
племінно-етнографічний регіоналізм, що в прин-
ципі, хоч не в практиці, покривається із закарпат-
ським автохтонством. Що більше! Вони навіть
підтримують швайцарське співжиття народів,
але поза межами Польщі. Вікни вони могли б іще
стерпіти російську закарску Закарпаття (мова),
труднощі з того можуть повстати тільки для са-
мої Чехословаччини), але на випадок дальшої
українізації, себто природного розвитку народ-
ницького руху, погрожують польською інтер-
венцією.

Та це не важко. Покищо можемо спокійно
перейти мимо погроз польського фашизму. Чи
вони схочуть і будуть терпіти розвиток україн-
сько-народницького руху, про це нас голова не
болить. Важне що інше, а саме, що проти відрод-
женського руху наших закарпатських братів
виступають обидві сили наших противників і
ворогів: автохтонсько-мадарська пінтеліген-
ція, мадарони і російська еміграція, православна,
консерватизм і русифікація відсталість, мадаря,
чехи, словаки і поляки. І не вважаючи на концен-
трацію всіх тих супротивних сил річчю україн-
сько-народницького руху вплив все глибше, роз-
ливається все ширше, поборюючи безчисленні
перепони.

Боротьбу двох основних національно-куль-
турних напрямків оберували ми недавно на у-
чительському зїзді в Ужгороді. Після того обид-
вані під прапором „общества ім. Духновича“ ру-
софілі й автохтони-мадарони демонстрували
свою силу в столиці Закарпатської України. Те-
пер приходить черга на маніфестацію сил мо-
лодого народницького руху, який висловлювати-
ме зїзд молодого учительства Закарпаття в дні 6.
п. м. та зїзд народницької молоді в дні 7. п. м.

В програмі зїзду молодого учительства всіх
шкіл поруч професійних справ зустрічаємо й та-
кі, що мають широке загально-національне зна-
чення, як реферати про національне виховання і
школу та про працю вчителя між народом. Та-
кож у програмі зїзду народницької молоді маємо
реферати загально-національного значіння,
як: культурно-національний огляд Підкарпат-
ської Русі, завдання жінок в національному
житті та студенти і національне відродження.

Народницько-відродженський рух, який в
перших післявоєнних літах можна було, у відно-
шенні до нечисленної здеморалізованої інтелі-
генції, вважати рухом „імпортним“, сьогодні
— після „прочищення“ Закарпаття із галицько-
української еміграції і деякого заломання — сто-
їть вже власними силами. Він уже перейшов Ру-
бикон і мусить йти побідою вперед. Ясно, що зі-
старішою, консервативною, культурно-відста-
лою національно-адеорієнтованою генерацією він му-
сить аргентувати, звертаючи головну увагу на
підрастаюче інтелігентське покоління і на маси.
Маніфестаційні зїзди в дні 6. і 7. п. м. виявлять,
наскільки той рух захопив молоде покоління, на-
скільки він став масовим.

Ані на одну хвилину не допускаємо сумнів
щодо побідного походу того руху. Вірно не-
похотно, що він побідить скорше чи пізніше, бо
побідити мусить. А його побіда буде одночасно

перекресленням всіх тих перехрестинних стемок,
якими ходить чужинні впливи на по пустині.
Тільки народницький напрямок може виповнити
культурну порожнечу, злікувати відсталість
і динити цю частину українського народу на
вищий шабель розвитку.

Хто завинив війну?

Німеччина при закінченні світової війни му-
сіла просити о перемвира на основі 14 пунктів
Вільсона, який урочисто гарантував Німеччині
справедливий мир. Та вийшло інакше. Німеччина
не лише не одержала справедливого мира, але в
Версаю її спробували змусити признати себе о-
динокою винуватцею світової війни. На основі
цього обвинувачення, яке довгий час з зазвггям
ширла й пропагувала преса антанті, Німеччина
протягом ряду років була ніби виключена з то-
варства культурних націй світа. Пригадайте со-
бі, що цілий ряд років по війні німці не запро-
шували на жадні інтернаціональні наукові і й-
ші зїзди. Так само не допущено і також до Ліги
Націй.

Така зловна й несправедлива політика у від-
ношенні до великої нації, до того одної з най-
культурніших на світі, на довгий ряд років після
війни затрувала атмосферу інтернаціональних
зносин і наробила величезної школи в першій
мірі самим державам антанті. Кожному неупере-
дженому було ясно, що війну викликала не сама
Німеччина, а весь світовий капіталістичний лад
з його імперіалістичною політикою економічно-
го підбиття різних областей та ринків, з його
страшними зброєними, величезними сталіями
арміями та воєнними флотами, а його системю
таємних військових союзів і т. д.

Зрозуміло, що побита у війні Німеччина му-
сіла як найзавзятіше боротися проти цього
негідного продовжування війни в області мо-
ральної проти цієї страшної клевети, киненої на
весь німецький народ. Тому вона опублікувала а
60 величезних томах весь свій тайний архів міні-
стерства закордонних справ від 1871 р. аж до
1914 р. і заклікала інші держави зробити те са-
ме, щоб з документів можна було побачити, що
не вона одна завинила війну. Та крім Радянсько-
го Союзу ще й досі жадна інша велика держава
досі не схотіла опублікувати своїх тайних ди-
пломатичних архівів або дати до них доступ
ученим дослідникам. Весь світ бачив, що у Вер-
саю зроблено зі славетних 14 пунктів Вільсона.
Бачить він також, що вийшло з „війни для зни-
щення пруського мілітаризму“ — всі держави за-
винитком побіжених зброєні тепер далеко
більше, ніж „мілітаристична“ Німеччина перел
війною і зброяється далі. Такі „пацифісти“ й по-
борники прав національностей, як Масарик, те-
пер отверто уругтовують право чеської держа-
ви панувати над міліонами національних меншо-
стей і отверто проголошують, що для держави
„мира“ треба мати якнайкраще військо, а також
якнайкраще озброєння. Про інші держави ми й
не згадуємо.

Так цілий ряд наочних фактів життя руйну-
вав антантську легенду про те, що війна з її боку
велася лише для оборони проти „мілітаристич-
ної“ Німеччини та її забаганок підбити собі весь
світ. Останніми роками, особливо від часу, коли
Німеччина вступила до Ліги Націй, обвинуваче-
ння проти неї, що вона одинока є винуватцею вій-
ни, значно страшили на силі. Однак їх досі ніко-
ристовують проти Німеччини. Тому не диво, що
німецький народ використав нагоду десяти річ-
ниці підписання версайського договору, щоб
однодушно висловити ще раз свій протест та о-
бурення проти цієї клевети.

Тут ми пригадуємо, що німецький уряд вже
22. липня 1919 р. видав заяву такого змісту:
„Уряд німецької республіки готовий підписати
мировий договір, але не признає того, що ні-
мецький народ є винуватком війни, і не переби-
рає на себе зобов'язання до видачі винних на
основі артикула 227 до 230 мирового договору“.

Після цього німецькі державні мужі багато
разів висловлювалися в цій справі. Наприклад

президент нім. республіки Гінденбург у своїй промові під Таненбергом 18. жовтня 1927 р. сказав: «Весь німецький нарід в усіх своїх перствах однодушно відкидає обвинувачення, що Німеччина завинила цю найбільшу з усіх війн. Вона кожної хвилини готова довести це перед безпартійними судами». А Штресман в одній із своїх промов заявив 25. жовтня 1923 р.: «Недавно нам французький президент міністрів говорив про напад Німеччини на Францію й цим уґрунтовував своє недовіря також до теперішньої Німеччини. Тут містяться повторення давнього закиду, що лише Німеччина завинила світову війну. Я з усією рішучістю відкидаю цю брехню. Німеччина заявила, що готова передати на інтернаціональний суд розгляд справи, як повстала війна. Вона опублікувала всі свої акти».

Серед державних мужів антанті досі знайшовся лише один чесний чоловік, який твердо сказав правду бодай про свою власну державу, це Беніто Муссоліні. Він у 1926 р. в одній із своїх промов сказав: «Італійський нарід не був змушений до війни несподіваним нападом. Італійський нарід свідомо бажав війни; тому вона була спонтанним актом його свідомої волі». А всі інші державні мужі антанті волею наслідувати випробувану тактику: «лови злодія».

Польська і московська наука для українських православних священників.

Про студію православної теології у Варшаві.

Православний теологічний факультет у варшавському університеті це, як кажуть москалі, «особа стая» у житті православної церкви в Польщі. Але це «стая» така цікава і така яскрава, що проминути її при описі цих церковно-православних відносин цілком неможливо. Напад на ніяка інша діялка церковно-православного «фронту» не виявляв так маркантно всі його куліси, всю аномалію церковно-православного життя у Польщі, як саме цей нещасний факультет. Отже: «самодержавний» режим митрополита Діонісія, і чорносопний дух та настрої «вихователів», і тактика «недобачування» та ніби-то «незмішування» у церкві (?) справі міністерства віросповідань, і врешті якась дивна мягкість, апатія чи залізність українських т. зв. церковників, — все те ви знайдете на прикладі православного теологічного факультету у Варшаві. Присвятити ми в останньому часі низку статей «відверненні сторінці медалі» православної церкви в Польщі, присвятити цій дрібці уваги і отому дивоглядові, що фігурує під офіційною назвою «студія православної теології варшавського університету».

Біля заснування окремого православного теологічного факультету при варшавському університеті заохлювся ще пок. митрополит Юрій. Однак фактично існує факультет шойно від лютого 1926 року, а його статут формально затвер-

джено аж в липні 1926 р. Першим деканом цього факультету був митрополит Діонісій — і в ним таки і по нинішній день! Ось вам і перша аномалія: православний теологічний факультет ніби як кожний інший університетський факультет має свою автономію, свою професорську раду й виборний демократичний устрій, та з другого боку мабуть ні на одному факультеті у світі немає «хронічного» декана, якого признає сенат університету а не вибирає професорська рада, який тому фактично є у своїй мислі автократичним володарем і який на ділі — професорської ради не признає, просто її не скликаючи!... Коли пригадаємо, що цей декан факультету є одночасно управляючим єпископом двох діоцезій (волинської і варшавської), головою цілої (православної) церкви та займає на факультеті щоріку іншу професорську катедру — то вправді олюточне займає усіх таких рижгородних посад і почесностей може і свідчить про гегемонію цієї людини, але — очевидно — мусить на кожній окремій діяльності то преширокої діяльності і на всіх них разом відбиватися жахливо: у неменшій мірі відчуває це на собі й православний теологічний факультет.

Бо яке-то може бути «урядування» такого декана? А може технічні функції виконує за нього заступник? Ні — заступника декана на теолог. факультеті взагалі нема. Саме кілька днів тому сенат варш. університету знову «призначив» митр. Діонісія деканом, — уже 5-тий рік! Міністерство це толерує.

Покищо зайнятих є на факультеті сім професорських катедр. Склад професорів по національності: 1) москалі: митр. Діонісій, Арсенів Зячків і Кисілевський (буковинський москвофіл), та два лектори москалі — Давидович і Кулаков; 2) українці: Огієнко, Білянов і Лотоцький та лектор Зайцев; 3) білоруси: лектор Станкевич. (Для інформації: проф. І. Огієнко викладає церковно-слов'янську мову та палеографію, проф. О. Лотоцький історію слов'янських церков і церкви румунської, проф. В. Білянов загальну церковну історію і літургіку). Виклади ведуться по-польськи і московськи! І так: митр. Діонісій, Арсенів, Давидович і Зячків викладають московською мовою, Кулаков і Кисілевський та всі українські професори змушені викладати мовою польською; лише до часу вивчення польської мови дозволено двом українцям частинно користуватися на викладах мовою українською. Отже виходить, що українські теологи, які мають стати українськими священниками серед українського населення, дістають вищу духовну освіту в польській і московській мові! На якусь збочу насмішку над отими вихованками правос. теолог. факультету й над цілою православною церквою у Польщі додає факт, що православні питомці слухають нпр. історію української православної церкви від українського професора — по польськи, а знову голова теперішньої української церкви в Польщі викладає теологічні науки — по московськи!

Це вже дивогляд, що православних священників виховують у Варшаві, центрі католицького

краю та чужонаціонального середовища. Але вчитися у Варшаві не лише по польськи, але й по московськи, це дійсно неблизька ідея!

Вчиться на факультеті понад двісті студентів, а того три чвертини українці, одна чвертина москалі. Богато з них уже висвячено: але чимало було між ними й таких, які вже були священниками: так напр. Туберовов у просторій статті п. п. «На православного богословського факультеті» («За Свободу» в. II. п. р.) обурювався на митрополита «деканатську» політику: «поде забути, що богословський факультет існує лише на те, щоб давати дипломні й наукові богословські студії б. вільним слухачам (духовної) семінарії, залічковим діаконам або монахам у мітра, які вже скінчили школу пастирства». Притамуємо собі теж замітку в тієї-же «За Свободу» з літ. мисл. року, що один студент III. курсу православного богословського факультету якийсь ієромонах Осеров був «рукоположен в стан ієромонаха» та висланий до — Галичини, де ніби-то «замало» православних священників! Припиняння на університетський теологічний факультет висвячених уже священників і потім підчас студій підшукання їх у духовному ступені та відсилення назад на пастирську службу — це справді особа політика.

Та найбільше «специфікум» варшавської православної теологічної студії, це її чорносопний дух, який виявляється головним в намісті на українських богословів. Ця намістка але передовсім у мурах інтернату для богословів, що існує при студії та підлягає, як найвища інстанція також — митрополитові Діонісію. Прикінці мисл. року відносини в інтернаті дійшли до того, що 85 богословів подало митрополитові Діонісію й професорській колегії широку петицію скарги, в якій підкреслювало, «свідоме й умисне підсилювання і підтримування національного антагонізму серед студентів управою інтернату». Були там і такі скарги, як на середньвічний царський режим, протекційна система, цілий апарат шпівонажів серед студентів, грошові махінації з усіма студентськими оплатами і т. д., словом, чудові докази вихованих здібностей. Не дивлячись, «вихователем» інтернату був гаспаді Кулаков, колишній «вихователь» російської кадетської школи! Наслідки тої петиції були такі, що митрополит замість скласти професорську колегію та розпорядити слідство, передав петицію — управі інтернату, котра в свою чергу всіх, що підписали петицію, позбавила допомоги та стипендій. 7 студентів з місця викинула, 14 перевела до філії інтернату, богословом вноза інтернату (собою викиненим) зачинила доступ до бібліотеки (власності університету) та (завела в самому інтернаті ще крапкий режим! Серед звільнених і позараних були майже всі українці! Коли доламо, що православні богослови, це діти адебітних дуже бідних батьків і тому вони цілком залежні від стипендій і допомог, та що цими стипендіями відав виключно митр. Діонісій (професорської ради не допускає він до найменшого впливу на розізді стипендій), а всілякими допомогамі відав чорно-

ДАМ'ЯН ГОРНЯТКЕВИЧ.

Печери в Кривчу.

(Продовження.)

Перекопали ми першу частину шийки й за кожним разом, коли лише глина краще піддавалась при вибиранні, нам здавалося, що вже доходимо до кінця. Нічого дивного, що час до часу доходив із підземелля вдоволений відгомін голосу, що заповідав близьке досягнення нашої мети. Цей бадьорий настрій був вельми пожаданий там у низу, бо робота таки добре мучила. Біля п'ятої години пополуноді вдалося нам усунути глину з вузкої часті хідника, який в цьому місці поширювався бодай настільки, що можна було копати сидачи. Ми не кидали свого діла навіть тоді, коли сумерк окутав подільську землю. Врешті прийшла остання зміна стійки й черга сходити в яму прийшла на нашого «декана». Небавком ми почули його «милословний» голос, що питав, котра година. Було пів до восьмої. Знова дався чути звук із долини — тим разом спеціально давничий і радісний: «То за пів години будемо в печері!»

Безмежна радість огорнула нас і праця пішла з іще більшим завзяттям. Та минуло не пів, а ціла година, однак нам все таки не судилося ще побачити печер. Виявилося опісля, що в ширшій часті шийки показався гебій темний отвір у глибині й це навело п. Назаревича на здогад, що ми скоро завершимо нашу роботу. Однак при дальшому розкопуванні ми побачили свою помилку: верста асфальту не тільки не кінчилася в цьому місці, але в іще більше збитій масі виступала в довгій половині хідника.

Змучені й розчаровані, ми рішилися вертати домі. Продовження праці могли ми вести шойно на третій день, бо слідуючої днини припадало подвійне свято: неділя й Воздвиження Ч. Хреста. Ми використали ту перерву практично настільки, що вийшли до сусідньої Єрмаківки й запросили до співучасті в нашій акції студ. техн. п. Волошина.

На третій день вранці ціла наша громада пішла знова над печеру. П. Волошин виявив себе гідним покладання на нього надій і в ньому ми змакли доброго помічника. Він закріпив перше всього дерев'яними підпорами яму, щоб з гори не обсипувалася глина, а підтак уже за його вказівками ми вернули до перекопування шийки. Виринуло тоді одне питання: чи не годилося поширити цей вузький хідник, щоб зручніше можна було дістатися через нього в глибину? Однак таке завдання нелегко прийшлося нам здійснити, бо стіни шийки творили кріпкі маси хрустального гіпсу й каліцити, які були за тверді на те, щоб їх розбивати рукою, та ще в такій тісноті. В очікуванні на успіх наших змагань, ми працювали цілий день, зупиняючись ледви на хвилину біля походу. На переміну — прийнятим способом — кожний з нас сходив у низ, де ждала його найтяжча робота. Там треба було далі лежати підчас копання, бо скінцїє місця вивала свободу р ухів. Ведро з вибраною землею ми мусіли тепер пересувати поверх себе і шойно так подавали найбільшому услугою до висипування. Та все таки кожний з нас ішов радо туди в надії, що він перший буде мати щастя оглянути спільну нам мету. Наш запал не остигав навіть дощ, який під вечір став падати. Праця на горі була також трудна наслідком саяти, бо глина під ногами швидко змішувалася в клейке болото й висипуючий землю мусів тепер добре уважати, щоб не поховантисся й не впасти в глибокий яр. Але у-

спіх вдалося нам оглянути: нарешті виринув темний отвір до найближчої комори. Однак яка ця була така мала, що вигляд її відбирав нам надію на можливість входу до печер тої самої днини. При тому студії шораз більше дошукуються й ми рішилися перервати своє діло до другої днини. Годинник показував тоді осьму годину.

Найближчого дня зраня ми явилися всі точно на стійці. Нашу ціль ще й тепер нелегко було оглянути: серед чималих зусиль вдалося нам прочистити шийку шойно біля походу. Вид її переймав би напевно жахом усіх тих, що їх природа наділила повнішою формою в значній фізичному. Довжина шийки рівнялася приблизно глибині входової ями, але трудність у переході крізь неї полягала в тому, що задля великої тісноти кожний прогультує мусів лежачи всуватись туди на ліктях. Врешті при самому вході до першої комори торчали з двох сторін плоскі камінки, біля яких треба було лише боком повзти.

І так ми увійшли до відкритої комори. Та вона виявляла собою картину крайного знищення. Долом була вся засипана сухою глиною, і зпоміж неї виставали останки напів пережиганих дерев'яних підпор. Але ніде не виринув хоч би найменший слід дальшого хідника! Отся комора виглядала так, начеб тут і кінчилася ціла печера...

Зражені тим, що ми побачили, ми навіть не знали, де шукати отвору до сусідньої часті підземелля. Не дивалося нічого іншого, як прикидати тих місцевих селян, що ходили до печер ще з пок. Гутковським, і їх спитати про раду. Десь селяни прийшли незабаром на гору й показали нам приблизний напрям, але серед тої справжньої руїни й вони самі не орієнтувалися добре. З уваги на те треба було шойно дальшою ста-

сотення управління Інтернату — тоді провинуємо по-
в'язання богослова, коли він — українець і людина
з характером! Станув прешті такий скандал,
що посол П. Васильчук і 4. послы з Українського
Клубу оголосили в справі відносин в Інтернаті
Інтерпеліцію до міністра освіти. До кінця сесії
відповідь на Інтерпеліцію не прийшла а після за-
кінчення сесії Інтерпеліція автоматично „згас-
ла“. Все ж наслідком Інтерпеліції міністерство
такі ариділо одіаство і директора та „виховате-
ля“ Інтернату, чорносотенця Карвовського і Ку-
зюкова, аніжнево. Хто буде їх наслідником і чи
основно зміняться в Інтернаті відносини у найбл.
академічному році, ще не відомо.

За існування таких відносин на теологіч-
ному православному факультеті та у зв'язаному з
ним Інтернаті у великій мірі поповсять вини украї-
нські професори того факультету. 6. їх будь-що-
будь (разом з лектором) чотири особи, а при всіх
11-ти вчителських силах факультету, це вже не
така нікчемна меншість, аби її голос абсолютно
нічого у справах факультетських не значив. Ко-
ли того голосу не хотять слухати, то це ще один
аргумент на потребу голос свій постійно й уперто
в усіх справах підносити і чим довше його не слу-
хают, тим рішучіше заходи пжити, аби його
слухали! Бо за „самодержавний“ режим на фа-
культеті та його чорносотенний дух є не лише
відповідальний митр. Діонісій чи якийсь б. вихо-
ватель російських надетів, але й кожний окремих
членів із професорського складу того факультету.
Коли і як, де і перед ким українські професори
протестували? Що в останньому році зробили,
щоби усунути зло? Коли-ж мовчали, то як на-
певно це мовчанку?! Та й по правді: яка користь
і педагогічної співпраці українських професорів
у якійнебудь вищій школі, коли характер той
школи є *антиукраїнський* і коли та школа даль-
ше має тенденцію виховувати — обрусителів у-
країнського народу?!

І. К. н.

3 пластового життя.

П. Табор Новиків.

Отсим шляхом повідомляємо ВП. Батьків і
пластові відділи, що з уваги на численні зголо-
шення до Табору Новиків у Підлютім ми мусіли
ариступити до організування другого Табору
Новиків, який відбудеться від 15. липня до 15.
серпня ц. р. у Підгороднях коло Урича, 11 км.
від залізничної станції Борислава. Команду Табору
обимає дир. гімн. д-р Н. Гріняк, тепер Озірна,
почта в міст. Оплата виносить 50 зол. Зголо-
шення разом з першою ратою у висоті 10 зол.
слати на руки команданта або В. П. К., Львів, вул.
Блакхарська ч. 11, де можна дістати також ближчі
інформації. Збірка 14. липня у Львові на станції
в год. 6-й рано або в Бориславі на станції в год.
11-й рано. Автобус і півдоби замовлені.

Табір міститись в гарній, здоровій підкар-
патській селі. Лікарська опіка забезпечена. Помі-
щення вигідні під дахом. Харч здоровий, денно
лять разів. Виряд для новиків, як у першій табо-
рі, список на бажання висилаємо.

Верховна Пластова Команда.

бою довбати на всі сторони в пошукуванні за-
дальшою дорогою. Побачивши при тому, що ми
маємо ледви частину роботи за собою, бо друга
часть — а може й більше — ще жде на нас, „рада
п'яток“ рішлася перервати на 2 дні цілу акцію
і за той час побільшити число робітників та по-
старатися про необхідні знаряддя. На поміч се-
ляни не можна було рахувати, бо всі вони заняті
були осінніми роботами в полі й не могли працю-
вати з нами. П. Волошини обов'язався вивести
добровольців із кругів своїх товаришів, які точ-
но за два дні мали ставитися в Кривчу.

Вертаючи з гори, ми йшли з мужиками, ко-
трі, як я гадав, часто ходили до печер ще з інж.
Гутковським. Наші інформатори розказували
нам, що тісний перехід тягнеться ще й далі від
цєї першої комори, аж прешті веде до величе-
ної начебто селі, де можна хочби й „чвіркою ко-
ней завернути“. В поодиноких місцях вироста-
ють окремо або цілими групами стаялисті і
стайністі загубишки і м. Найкращі комори
Гутковський назвав іменами українських геть-
манів, поетів і діячів, є там між іншими: гет-
ман Богдана Хмельницького, Шевченка, то-що. Даль-
ше є прекрасна печера: її стіни творить незвичай-
но ніжні складки гіпсу, на якому відлискують
якщо брилянти великі кусники гірського хруста-
лю; саме тому наш відкривач назвав це місце:
„світлич-серпанок“. Оповідання селян розбуджу-
вало в нас там більшу жадобу довершити це ді-
ло, до чого ми вийшли так відрахово. Тепер за-
малало лише одно: вертати якнайшоріше й
кінчити працю.

(Продовження буде)

Наслідки процесу.

Справа б. міністра Чеховича причиною розв'язан-
ня сойму?

У вчорашньому числі подали ми вістку, яка
телефонічно наспіла в Варшаву, про замір соймо-
них польських опозиційних клубів використати
відоме оречення Державного Трибуналу як при-
кладку до вимоги скликання надзвичайної соймо-
ної сесії (у вересні), котра зайнялася би тери-
торичною оцінкою видаткованих поза бюджетом
1927/8 р. 566 мільонів золотих. У цій вістці казало-
ся теж, що санаційні кола з того погляду, що у
відповідь на само домагання скликання такої се-
сії послідує негайне розв'язання сойму.

Виходить, що правильне було наше тверджен-
ня, що найбільш суттєвим значінням минулого
процесу перед Державним Трибуналом, це загос-
тріння політичних відносин у Польщі, яке вияв-
ляється у доведенні до найнижчого ступня старого
конфлікту поміж соймом та урядом. Нині плаз ав-
ант борня на сторінках преси обох таборів, чи
соломонове оречення Державного Трибуналу має
означати похоронення цілої тої немалої справи,
чи навпаки, дає воно товчок до дальшого воюван-
ня за суть державної влади — господарювання
державними грошми. Оречення трибуналу далі є
на всі боки перевертунне, далі є кожна буква й
кожна притинка аналізована, по обох боках ви-
ступають „спеці“ правники, які дошукуються
„правильної“ інтенції оречення, усіх зазіхків і скри-
тих думок Державного Трибуналу і т. д. і т. д. О-
днак на практиці питання зводиться, як сказано,
до того: чи сойм задовольниться своєю теоретич-
ною побідю (підтвердження його законодавчих
і контрольних прав в обсягу бюджетової політи-
ки) чи схоче практично це право приноронити як
стій до бюджетів мін. Чеховича з 1927/8 рік. Я-
сно, що коли соймові обвинувачувателі хотіли би
розглянути мериторично видатковані п. Чехови-
чем і досі ще не затвержені суми під кутом но-
вого матеріалу для дальшої розправи перед
Держ. Трибуналом, розправи, яка ще не закін-
чена, а лише припинена до часу, коли цей новий
матеріал із сойму настане, — то така тактика
сойму не може не зустрітись на найбільш енер-
гійний спортивний уряд. Бо вона означала би не-
тільки подібну *обату под переведеннями виборо-
ми* (8 мільонів надзвичайного диспозитивного
фонду президії ради міністрів), але й продовжен-
ня процесу, який є будь-що-будь світовим скан-
далом.

Тому-то санаційна преса оперує головню ар-
гументом, що закон не дозволяє змінювати акту
обвинувачення, а старий акт обвинувачення є
ореченням трибуналу анульований; бо переносить
справу в цілком іншу площину, ніж та, на якій
він справляв. Ось тому, мовляв, для відновлення
процесу потрібна є нова ухвала сойму про поста-
влення б. міністра Чеховича перед Державним
Трибуналом. Але навіть і при такому розумуванні,
санаційний табір є свідомий, що соймова опози-
ція справи не покличе. Нині ще виразно „Глас
Правди“, який допускає можливість „найдалше
відлого партійного зазіплення“, при якому ли-
ше „мусіла би прийти далеко відча редукція і
зміна обвинувачення“. Тому то краківський
„Час“ приходить до висновку: „в кожному разі
ще цілий ряд найбільш важливих ця справа буде
вагоміти на всіх інших, багато важливіших
справах“.

Яке в ця справі конкретне становище пар-
ламентарного клубу ППС. — не теоретичне, але
реально-політичне, — цього покищо невідомо.
Зате ендія не залишає жадних сумнівів, що
вона використовуватиме справу Чеховича далі,
як таран проти уряду, примушуючи його або аб-
дикувати (у що чейже ніхто не повірить!) або —
розв'язати сойм. „Газета Варшавська“ з 3. п. м. у
переході п. я. „Консерватив“ пише виразно:
„По думці рішення Державного Трибуналу спер-
шу комісія (сойму), а потім повний сойм зай-
меться мериторичним розглядом бюджетових пе-
реступств за 192/8 рік“. І кінець свої виводи:
„Коли ми писали в третьому дні розправи, що е-
пільно розгрівається в осені, то ми передбачували
правильно і правильно інформували оціню“.

І ми не приймаємо, бо тримаємося того самого
погляду.

Розправа пос. Уліца.

Боронить пос. Ліберман.

Розправа проти дир. Фолькебунду б. посла
шлеського сойму Уліца, відбудеться дня 23. лип-
ня перед карною палатою окружного сузу в Ка-
товниці. Покликано б. прокураторських свідків
і трюх знайців. Боронитимуть Уліца пос. д-р Лі-
берман і з Катовиць д-р Бай

„Великий Борислав“.

II

Вище виведено, чому при теперішніх обстави-
лах творення „великого“ Борислава є правно не-
допустиме; але чи є воно, посяг правними пере-
шкодами, хоч би доцільне? Чи правне, або може
принести яку користь прилученням громадам, або
цілості алутих громад? — На це питання даю
яке відповідь само населення, яке на численних
мічах, нарадах, протестах заявляло рішуче про-
ти прилучення до Борислава.

Вже вище вказано на інший господарський
характер Борислава і сусідніх громад; ясно, що
прилучення до одної громади громад з протилеж-
ними господарськими інтересами не є доцільне.
Але і в інших причинах громади є проти алуки з Бо-
риславом.

Борислав покривав всі свої громадські видат-
ки з самоприданих позатків і оплат, бо власного
майна і доходів з цього майна не має. Натомість
всі інші сусідні громади мають значний власний
перухомий маєток, з якого доходи йдуть на по-
криття громадських видатків, так, що населення
не є перетяжене самоврадяними додатками. Кожна
з тих громад є краще загосподарована від Бо-
рислава.

Громада Мрашниця має нпр. із своїх уділів
брутто 3 копальні, положених на громадських те-
ренях, около 1 мільон річного доходу, що очевидно
для громади розмірно невеликої є дуже багато. І
ось тут саме криється тайна цілої тої історії:
Суть цілого плану утворення великого Борислава
є прилучити багаті громади, щоби відтак з до-
ходів їх майна підтримувати Борислав. Отже
річ іде про великий „дарач“, спеціально від
Мрашниці!

Очевидно, кожна дотична громада має право
і мусить боронитися проти заборання їм громад-
ського майна під видом прилучення. Громадське
майно має служити цілям не лише одного поко-
ління, але також поколінням будучим. А коли це
майно алується тепер на рішкі інвестиції у Бо-
рислав, то що останеться наслідникам теперіш-
нього населення прилучених громад.

Дальше, не можна алувати доді громад з до-
лею такого міста, як Борислав, що не має тріпких
умов свого розвитку. Борислав алує своє майно
виключно нафтовому копальнічному проми-
слові і з хвилею упадку продукції роши впаде
і його авачність. Кожному відомо, що продукція
роши в нафтовому басейні сильно зменшилася,
спеціально сильно впаде вона в Тусталовичах і
Бориславі. Вертичний рух пересувається в інші
осередки, а Борислав чекає така сама будучність,
яку тепер має громада Східниця, що була колись
осередком нафтового руху, а нині є значним
гірським селом. Тому не є доцільно робити великі
інвестиції в Бориславі, затятати на це позички
та алувати майно прилучених громад на про-
пащі ціли.

Як відноситься населення до утворення ве-
ликого Борислава, а зокрема українське на-
селення?

Вже з повищих уваз ясно, що відношення це
негативне. Українське населення творить пере-
важну частину населення Мрашниці, Тусталови-
чів, Губич і Вані Котівської, населення це є автохто-
не і майже виключно селянське. Тому господар-
ські інтереси нагадують йому протиявляти прилу-
ченню тих громад до Борислава. Але поміж го-
сподарських інтересів має і українське населення,
яке постійно в тих громадах живе і тому і воно
проти прилучення протестує. За прилученням і
за утворенням великого Борислава є лише вияв-
лові елементи, люди, які не є нічим тісно зв'язані
з громадами, в яких тепер хвилею мешають,
а яких приніс туди нафтийний промисел і які від-
кинуть з хвилею упадку цього промислу. На
жаль, ті люди зискали тепер впливи в уряді
громад і мають плечі у санаційних та улоговит
чинниках.

На мічах, які відбудули у справі великого
Борислава в Тусталовичах і в Мрашниці (3 рази),
в Губичах все місцеве населення без різниці на-
ціональності протестувало проти прилучення до
Борислава, алувало письменні протести в грома-
ді і в старості, а крім цього численна (в числі
около 300 людей) делегація протестувала в ста-
рості в Дрогобичі. З липнем квітня 1929 виїхала
до Варшави окрема делегація від всіх чотирьох
заинтересованих громад, в склад якої входили і
поляки, і з компетентних міністерствх вияснила,
чому населення є проти прилучення та предло-
жила вичерпуючі меморіали в ція справі.

Директор департаменту самоуправування в
мін. ав. справ Стеніславський авачива делегацію,
що справа ще не є вирішена в користь великого
Борислава і що він сам ще не має виробленого по-
гляду в ція справі, а при розгляді справи буде
керуватися добром і полєю населення. Міністр
нубл. робіт Мовчанський авачив авачив, що є

ВІДУКИ ДНЯ.

Тяжкий день.

Ніколи не був я ще в такім важкім положенні, як нині. Головний редактор вийшов на відпустку, а наступне його спровадження з Варшави „спів“. Відома річ, що нова мітка спочатку дуже сильно мого і робить великий вітер... Новий мій шеф житинов нині зі своєї кімнати і сказав:

— Я потребує сьогоднішнього малого фейлетону.

Думаю... і т. д.

Після того двері під „святая святых“ замкнулися, так, що я не було часу на відповідь чи спешувальний викрут.

Рідучо, а давним редактором було ліпше. Коли я вимагав малого фейлетону, то все в формі напиту, чи легенького докору, а ніколи в формі категоричної вимоги.

Давний редактор бувало і питає:

— Чи ви даєте може нині малий фейлетон? Або взагалі?

— Можливо ви вже раз дали який фейлетончик?

Кали я казав, що не маю теми, настрою чи т. п. змоти, лишав мене в спокою і ждав до другого дня.

А тепер категорично:

— Я потребує... і т. д.

Нічого не вліз. Обізвався грибом, треба літати в борш.

Сів я за стіл, скурив кілька папіросок, розпатая усіх членів редакції про адорвалі іх і їхніх родичів, сам розповів дещо, а темп до фейлетону як не було так нема. Звідкіляж я взяти? З дошкря падає дош, зараза, кримінал, але тема не вдала.

Нема ради. Треба заглянути до записок, може в них заготована яка тема.

Справай а. Під датою 29. III. 1929. стоїть: „Капаші“ і анак одитку.

Притакую собі „Русскій Голос“ похвалив мене раз, що „даже“ і я не можу стерпіти нової української мови. Я занотував собі, що маю кілька слів відповісти маститим невіданням, але якось не зібрався. Писатик тепер про них? Ні! Завдат пікава і приманчива тема, заобогато мате-

— Пропав американець. Олекса Чабан із Малашовець (пов. Тернопіль) повідомив поліцію, що його 30-літній син Михайло, який 23. червня вернувся із Америки, а 25-го поїхав до Львова за клуками, що їх оставив був у готелі, не вернувся поці.

— Шаранча на Корсиці. Шаранча навістила південну рівнину Корсики і знищила страшно пасовища, оливні гаї, виноградники, засіви и городи. Шкоди величезні.

— Прогруда американських міліонерів до СРСР. „Курер Червони“ повідомляє, будьто би 150 американських мультиміліонерів під провозом Вандербільта молодшого вибирається незаром до СРСР через Ригу. В поворотній дорозі міліонери аступлять до Варшави.

— Вперше поза Ватиканом. З ватиканських сол зачувати, що папа 25. липня ц. р. вперше проведитиме святочній процесії Найсв. Тайн. Процесії окружить плащу св. Петра, потім папа відправит богослуження при польовім престолі біля жоду до базиліки й опісля поведе процесію. Буде це перший вихід папи поза межі Ватикану, але не поза кордоном ватиканської держави, бо агітно а латеранським договором площа св. Петра належить до „Цітта Ватикана“. 6 чутки, що папа ринівся провести цьогорічний фері в Ватиканському дофі, хули вийде а Ватикану в серпні. Закуплену італійським урядом візю Барберіні віддають папі агітно а латеранським договором вже тепер, а відновлять її шойно в осени.

— Зміни а Ватикані. Папа Пій Х. доручив анбудувати а внутрішнього подвійн Беальведеру тунель, що вестиме безпосередньо до ватиканських огородів і цим укоротить у значній мірі дорогу до музеїв, де є колекції бібліотек та галерії образів. 9-го червня папа Пій Х. вибрався вперше на свій значайний прохід до ватиканських городів не в таті через тунель, а пішки, перейшовши через вулицю, що відтепер належить безсумніву до Ватикану. У найближчій часі викінчать новий вхід до папських музеїв а площі Рісорджименто, який буде значно вигідніший для тих, що хочат оглядати музей. Старий доступ буде дан посторонніх зачинений.

— Зоперований Ануціо. Ануціо, що тепер живе у своїй вілі над Гардським озером, заховів на заповідані сапної юшки. Оперували його два дні. Підчас операції Ануціо уложив якусь поєзю та дхлякувала її операторів проф. Марієві Донатті. Італійські часописи принесли великі статті про Ануцієву операцію. Муссоліні телеграфічно аложив йому побажання а нагоди шасляго висяду операції та зажадав, щоб його трічі дено повідомляли про стан здоров'я трічі.

— Американська ідея. Тому, що а Канади до Спод. Держав іде ладі жива контрабанда алькоголю, оборонці протібіції придумали простий спосіб: вони поставлять у парламенті висок, щоб на кордоні держави провести кільчастий дріт на два метри заввишки. На просторі 5000 км. такий дріт коштував би 10 міль. дол. Дріт мусів би бути такий густий, щоб а пляшка через нього не влізла. На випадок війни а Канадою був би вже готовий боєвий фронт!

— Англійські письменники і король. З нагоди андування англ. короля чільні англійські письменники склали на окремих збірник. Почин до його видання дав Редіард Кіплінг, що написав святочну оду „Похід слави“, під яку підложив музику Едвард Ельгар. Цей збірник буде називатись „Книгою королів“ і вийде цими днями, а дохід з нього призначений на допомоговий лікувальний фонд ім. Едварда VII. У збірнику беруть участь Джон Гельсуерті, Джеймс Баррі, Конан Дойл і великий соціаліст Бернард Шоу.

— Його часопис. У Вашингтоні виходить денник друкований спеціально для президента Гувера. Він складається зі статей переддрукованих з усієї американської преси всіх напрямків, щоб освітати акційотніші внутрішнє життя держави в усіх його проявах. Гувер читає його щодня перед сніданком, аки пічне працювати. Цей денник, заснований Вільсоном, анходить офіційально лише в однім примірнику і є бібліографічною рідкістю. Називають його „жовтим“, тому, що його друкують на ясно жовтім папері, щоб не томив зору. Шказо, що ідея придумана Вільсоном удержалася досі. Занайно керманічі держави мають секретарів, які зачеркують в усіх часописах те, що є найцікавіше і інформують їх коротко про шоденні новини.

— Тому 100 літ. Пригадують, що філадельфійська газета „Демократік Пресс“ у виданні а 11. травня 1829. писала так: „В четвер у 7-й годині вечір давн Стейшово Дому залозили на трівогу а причини вогню на заході. Ми переконались, що це був вогонь від вітріолоу С. Велеріа над рікою Скуаїллі. Дах почав горіти насильком великого горича в комні. Його небаком вгасили. Шкоду обчислюють на 1.000 дол. На жаль, будинок не був заасурований. Вогонь налякав багато власників цінних будинків на захід від Бродстріт, тому, що вони не мають сикавки. Мешканці і власники реальностей скликують віче на 18. червня точно а 8-й год. вечір у готелі Боулер, щоб нарадитись, як постаратись а сикавку для „Вест Філадельфії“. Тому 100 літ Філадельфії не мала чим гасити вогню!

— Рішав, щоб можна було айсунати її раз на все, обговорилиши неолокально і без паленної уаги.

Після „капаші“ іа така записка: „95 проц жінок хотілоб уродитися мушцями. Те саме і а українцями“.

Теж добра тема. Щодо жінок легко булоб написати. Щодо українців дуже важко. Просто не впадало, про це згадувати, що 95 проц. земляків каже собі: „Волів би Ботокудом бути!“

Ні, і про це не буду писати.

Третя записка мала одне слово: „учителі“.

Ой! Темаж то тема! Заціпило мене „Учительське Слово“, себто не так воно, як якийсь кретоїмний дописувач. Мушу відповісти, хоч би навразитися на викляття а усіх приватних і державних народніх шкіл. Але цією темою думаю розпочати повакаційний сезон. Шкода амарнувати таку перлину на значайний будень.

Сів я і аажурився. Записки скінчилися, а теми таки не апаишов. Одинока дошка ритунку — проща папших богомольців до Риму, але пиши про неї, коли навіть не знаєш хто іа і а ким пертає!

Тяжкий день. Нераз, то аж дивувалися люди: ще добре не сів, а вже фейлетон готовий (особливо, коли був написаний дома!).

Наш полий шеф, видно людина не зовсім без серця. Глянув на мене, похитав сумно головою і каже:

— Я дав би тобі тему, але...

— Давай! — скрикнув на разошах. — Ба-чиш прію вже від години надаремно.

— Пиши про 10 літ Версайського договору. Видно моя міна мусіла бути не надзвичайна, бо зараз дозав:

— Але, правда, ти не читаєш часописів! — і махнув рукою.

Що я не дуже вчитую часопису політику — не правда, але прилюдне ствердження цього, образило мене.

— Що я не читаю, то ще не живота, але я знаю послів, які не читають одинокого нашого шоденника!

Редактор трохи жалнувся, потім подумав, врешті анову махнув рукою — і пішов: Може дійсно є такий посол? А я рішався нині не писати. Просто: тяжкий день!

Галактіон Чіпка.

— Американська ідея. Тому, що а Канади до Спод. Держав іде ладі жива контрабанда алькоголю, оборонці протібіції придумали простий спосіб: вони поставлять у парламенті висок, щоб на кордоні держави провести кільчастий дріт на два метри заввишки. На просторі 5000 км. такий дріт коштував би 10 міль. дол. Дріт мусів би бути такий густий, щоб а пляшка через нього не влізла. На випадок війни а Канадою був би вже готовий боєвий фронт!

— Англійські письменники і король. З нагоди андування англ. короля чільні англійські письменники склали на окремих збірник. Почин до його видання дав Редіард Кіплінг, що написав святочну оду „Похід слави“, під яку підложив музику Едвард Ельгар. Цей збірник буде називатись „Книгою королів“ і вийде цими днями, а дохід з нього призначений на допомоговий лікувальний фонд ім. Едварда VII. У збірнику беруть участь Джон Гельсуерті, Джеймс Баррі, Конан Дойл і великий соціаліст Бернард Шоу.

— Його часопис. У Вашингтоні виходить денник друкований спеціально для президента Гувера. Він складається зі статей переддрукованих з усієї американської преси всіх напрямків, щоб освітати акційотніші внутрішнє життя держави в усіх його проявах. Гувер читає його щодня перед сніданком, аки пічне працювати. Цей денник, заснований Вільсоном, анходить офіційально лише в однім примірнику і є бібліографічною рідкістю. Називають його „жовтим“, тому, що його друкують на ясно жовтім папері, щоб не томив зору. Шказо, що ідея придумана Вільсоном удержалася досі. Занайно керманічі держави мають секретарів, які зачеркують в усіх часописах те, що є найцікавіше і інформують їх коротко про шоденні новини.

— Тому 100 літ. Пригадують, що філадельфійська газета „Демократік Пресс“ у виданні а 11. травня 1829. писала так: „В четвер у 7-й годині вечір давн Стейшово Дому залозили на трівогу а причини вогню на заході. Ми переконались, що це був вогонь від вітріолоу С. Велеріа над рікою Скуаїллі. Дах почав горіти насильком великого горича в комні. Його небаком вгасили. Шкоду обчислюють на 1.000 дол. На жаль, будинок не був заасурований. Вогонь налякав багато власників цінних будинків на захід від Бродстріт, тому, що вони не мають сикавки. Мешканці і власники реальностей скликують віче на 18. червня точно а 8-й год. вечір у готелі Боулер, щоб нарадитись, як постаратись а сикавку для „Вест Філадельфії“. Тому 100 літ Філадельфії не мала чим гасити вогню!

Спеціаліст шнір. і номер, недут такою косметички

Д-р. ШВАРЦ
Львів, вул. словацького ч. 4.

проти головної почти. — Тел. 16-61.

Усування пазів, бородавоч, лисків, залоск. Лікуванням жидків. Літературі. Кварцеві апліки.

ПОВЕРНУВ.

Конфлікт між ЧСР. і Мадярщиною.

Рада міністрів у справі чесько-мадлярського конфлікту.

Мадлярська зааліннича влада зажадала дипломатичним шляхом, щоб негайно призврати до заалінничий рух через ст. Неметі, бо інакше здержить по мадлярському боці рух на інших прикордонних станіях. На четвер скликали чед. раду міністрів у авані а подією а Гідаш Неметі. Мін. Бенеш перервав відпустку, щоб аяти участь у цій нараді. Дипломатична інтервенція ЧСР. адежажати від відповіди, яку дасть мадлярський уряд на інтервенцію чед. посла в Будапешті. „Ческе Сльово“ повідомляє, що коли мадлярська влада не випустить на волю і не впадесть Чехословаччині касієра Пеху, чед. уряд прикаже замкнути весь заалінничий рух до Мадлярщини та поробить дальші енергійні заходи.

Чічерін послом СРСР. у Лондоні.

СРСР порозумівається неофіційно з англійським урядом у справі кандидатури Чічеріна на становище більшовицького посла в Лондоні. Англійський уряд мабуть не робить трудношів у справі кандидатури. Проти кандидатури Чічеріна є лише Літвінов.

Поляки з СРСР. на зїзді в Варшаві.

„Ізвестія“ і „Правда“ повідомляють, що у Київ приїхав голова комітету поляків із СРСР Бол. Пшибишевський, Домбаль і Бр. Ясенський (виселений недавно а Парижа письменник). Вони були на зїзді польських делегатів із СРСР., який отворено в Харкові 2. липня. Пшибишевський твердить у згаданих часописах, що у Варшаву приїде 14 делегатів на зїзд захордонних поляків.

Марш. Пілсудський непоїде в Румунію.

„Газета Варшавська“ повідомляє, що ц. р. марш. Пілсудський проведе відпустку а Сайонтіках біля Вільна.

Зі спортового життя.

Борислав: Ропник-Стшелец 7:3 (4:1).

Резальмові амагання між цими дружинами відбулися 30. червня в Бориславі і скінчилися повною перемогою Ропника над значно сильнішим протизником. Зазначається, що перші амагання цих дружин скінчилися програмою Ропника у відношенні 1:4. Сам вислід останніх амагань аказує на те, що амбітна гра може бути успішна успіхом.

Лігові амагання.

Табеля мистецтва Ліги зміняє своє обличчя мало не кожної неділі. Під цю пору на чолі табелі висунулася польняська Варта, що на 12 розіграних амагань здобула 16 пунктів. За нею йдуть: Висла (11 ам. 15 п.), ЛКС (11, 11), Чорні (9, 11), Краковія (11, 11), Гарбарія (11, 11), Рух (9, 10), Теріст (11, 9), І. Ф. Ц. (10, 9), Варшавіанка (9, 8), Луїсія (10, 1). На сірому кінці табелі опинилися: львівська Погона (10, 7) і варшавська Польнія (10, 5). Претендентами до титулу мистця Ліги (отже а мистця Польнії) можна аважати перших 7 клубів, при чому львівські Чорні і краківська Висла є в найкращій позиції, бо мають досі тільки по 7 срачених пунктів.

А-класа львівської округи.

Амагання за мистецтво А-класи львівської округи добувають кінці. В одній групі стоїть на першому місці перемиська Польнія, а другій львівська Лехія і обі ці дружини будуть амаганнями за титул мистця округи. При кінці табелі ситуація ще не зовсім ясна. Певне тільки одно, що львівський АЗС спадє до Б-класи (група І. А. В групі II. також доля стріє по всій правдоподібності станіславській жид. дружині Гаокан. Хто алетит до Б-класи третій, нині аажко перелічити. Положення України аажке, але не безнадійне. Тому, що українська дружина тепер в добрій формі, можна сподіватись, що вона здобує усіх аусиль, аби айти побільше зі амаганнями Лехією (в неділю 7. ч. м.) і з Ресовією (14. ч. м.) що заплановано II не тільки А-класі, а й Б-класі. Одиаче висунулоб її на друге місце а II групі. Одиаче якщо Україна програє одно а припадковий а не іах амагань за мистецтво, то мустине по всій правдоподібності амагання за адежажіння а А-класі а львівської округи або пашівською Ресовією.

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 4-го липня п. р. год. 8-15 веч. виступ театру „Qui pro quo“: „Чи Анна — панна? (Прем'єра).“

П'ятниця, 5-го липня, год. 8-15 веч. виступ театру „Qui pro quo“: „Чи Анна — панна?“

Субота, 6-го липня, год. 8-15 веч. виступ театру „Qui pro quo“: „Чи Анна — панна?“

Маллий Театр:

Четвер, 4-го липня п. р. год. 7-30 веч. „Ловень тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

П'ятниця, 5-го липня, год. 7-30 веч. „Ловень тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

Субота, 6-го липня, год. 7-30 веч. „Ловень тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

Кіна.

„Аполло“: „Три пристрасті“. Кольосеум: Можна збожеволіти. Три сучасники.

„Лев“: Гарсонки і хмародери.

„Льон“: Китайська пануга, Шердьяк Гольме.

Марусянка: Янниго у фізмі: Порт'єр готель „Алантия“.

„Оста“: „Альона“, дочка моря.

Пан: Невільники моря.
„Пазис“: Герої моря.
„Пасаж“: Карколомна погоня. Пат і Патихон на власній смітці. Гомоніа тиж-
день.
„Утіха“: Золота делья. (Білі Дов.)
„Химера“: При звуках танго.
„Фатаморганга“ Божеська жінка (Грета Гарбо).

Ширіть наш часопис!

Програма радіо.

П'ятниця 5-го.

Берлін (418). 17-00—18-30 Популярний концерт камери Рене. 20-00 Трансмісія зі Штутгарта. 20-30 Вечірня програма.
Париж (1725). 19-35 Алядів Пате. 21-35 Концерт.

Льондон (356,3). 17-15 Музика в готелю „Майфелд“. 20-45 Концерт оркестру „Вестмінстер Сінгери“. 24-00 Алядів Несподіванка.

Відень (516,3). 17-30 Концерт Тамара Янкова. 20-00 Веселий вечір (пісні й рецитатії).

Штутгарт (360). 20-30 „Життя дитини“. — музика і рецитатії.

Мюнхен (533). 21-45 Камеральний концерт радіоквартету.

Франкфурт (390). 20-25 „Огнені проба“, опера в 5 актах Вебера.

Рим (441). 17-30—18-30 Пополудневий концерт.

Міліно (301). 17-30—18-30 Джесседа. 20-30 Симфонічний концерт.

Будапешт (550). 19-30 Пісні Куруца. Військова оркестра. 22-00 Концерт штанської капели Лякатом.

Москва (1481). 19-30 Легка музика. 22-55 Кремлівські куранти.

(825). 19-00 Літературна п'ятниця. Харків (1304). 19-30 Етнографічний концерт.

Прага (487). 19-00 Концерт Соколів з Пізана.

Варшава (1411,7). 18-00 Концерт жіночотр. оркестри „Касіно“. 20-30 Симфонічний концерт із Швайцарської Долини.

Краків (312,3). 20-30 Вечірній концерт. Познань (334,5). 18-00—18-55 Пополудневий концерт.

Копенгага (281). 20-00 Ратушевські дзвони. Данські пісні.

Субота 6-го.

Берлін (418). 17-00—18-30 Концерт військової оркестри. 20-00 Звукові фізми.

Париж (1725). 13-30 Симфонічний концерт. 21-15 Радіоконцерт.

Льондон (356,3). 17-45 Органовий ре-
фізал. 20-45 Популярний концерт. 22-35 Трансмісія з „Палас-театру“.

Відень (516,3). 18-40 Концерт „Аліє Міні“, оперетта Беніаміно.

Прага (487). 20-00 Густавські опера. Штутгарт (360). 22-00 Трансмісія з опера: „Орфей у пеклі“ (Сфенбелл).

Мюнхен (533). Концерти театру Макса Баєра.

Франкфурт (390). 16-35—18-00 Концерт радіооркестри.

Рим (441). 21-00—23-10 Концерт військової оркестри.

Міліно (301). 17-00—17-45 Пополудневий концерт.

Будапешт (550). 18-30 Концерт Силічної Оркестри. 19-45 „Пісня“, опера.

Москва (1481). 20-00 Народний концерт. 22-55 Кремлівські куранти.

Харків (1304). 17-00 Камеральний концерт. 19-30 Вечірній концерт.

Варшава (1411,7). 18-00 Богослуження з Острої Браги у Вильні. 20-30 Вечірній концерт.

Познань (334,5). 19-20—19-45 Вечірній концерт.

Копенгага (281). 21-30 Вечірня музика. 4-00 Ратушевські дзвони.

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

Urząd Prokuratorski w Warszawie podaje do wiadomości, iż Mieczysław Rettinger, syn Zygmunta i Jadwigi, lat 38, zamieszkał w Warszawie ul. Flory Nr. 1., wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 1 grudnia 1928 r. został skazany z art. 533 K.K. na 2 miesiące więzienia, na zapłatę 10 zł. opłat sąd. i 2 zł. kosztów sądowych, oraz ogłoszenie treści sentencji wyroku na koszt skazanego w „Expresie Porannym“ i w „Dile“, czasopiśmie ukraińskim. Na mocy amnestii z dn. 22.VI. 28 r. kara pozbawienia wolności została darowana. Sąd Apelacyjny w dniu 19 lutego 1929 r. wyrok powyższy zatwierdził, zasądając od Rettingera za drugą instancję 5 zł. opłat sądowych. Prokurator w/z. Sekretarz.

В скорі появиться в друку „Службачий“ часті І. Книга з'явиться особною книжкою під пред. Вс. Пр. Митрополита строго по старославянській формі, буде зложена з трьох частей. Часті І. якої друк вже кінець, буде об'єднати 1) чини вечерні, 2) чини утрні і воскресні утрні, 3) дитургія св. Іоана Золотоустого, 4) славби ріжних намірів, 5) дитургія св. Василія Великого, 6) дитургія Пржедосвященних царів, 7) місепетак для Іеруса, 8) козінореконеній моливи на Соместіє св. Духа, 9) молитва на благословення Артоаса, 10) молитва на розроблення Артоаса, 11) молитва над Козино, 12) молитва на благословення, на-
(В. 13) Екхена на Волдженіє Честного Хреста, 14) чини живих, 15) молитва св. Амвросія і Савославів, 16) поучення. Часті II. проше дитургікона (в друку). Часті III. Евангеліє (Апакос) по зачалам, а воскресне Евангеліє напечатане в 4 дитургічних книгах. 1—2
Часті І. печатана книжкарією.
Львів 2. Іюня 1929. — Канцелярія Створітського Інститута у Львові.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр під дир. П. Карабашевича.

Сьогодні: 5.VII. Вій.

Синевідська: 6.VII. Осінні малери.

7.VII. Чесна Сузання.

Стриб: 8.VII. Тітка Чара.

9.VII. Бакар.

10.VII. Чесна Сузання.

На змійний сезон театр остане стадо в Тернополі, слав „Мішанського Бранта“.

Тво „Зоря“ в Ярославі улажує в пекло 7. п. я. виповули велику забаву з ріжкоманітною програмою і фантовою астерією у власному городі при вул. Полонський. Дохід на будову власної доміки.

Новодиритой Централі Жіночей Конфекції БРАТИ КАРЕЛЬ Львів, Ягайлонська 7. Філія Станіславів, Пасаж. — У зв'язку з економічними положеннями подіємо наш центральний клініч. НЕ ПЕРЕПЛАЧУВАТИ! За найнижчі ціни купувати іспівку жіночу конфекцію першорядних виробів. ЗА ЦЕ РУЧИТЬСЯ ЦЕНТРАЛІ! По небувало низьких цінах. На осінній сезон, найбільший вибір плаща. 2

За редакційні виплати Олександр Кости. Видає Видавничий Спілка „Діло“.

В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок 4. 14

Подається до відома інтересованим, що подання о прийняття на перший рік студій Академії мед. вет. треба вносити до 9.IX. п. р. До подання треба додати: 1) метрика, 2) свідоцтво зрілості, 3) посвідка відомості до війська, 4) curriculum vitae, 5) свідоцтво моральності, о скільки в рік перерви в студіях і 6) 50 гр. в значах на відплату. Від 10—20.IX. буде іспит, який рішає о прийняттю, про речення іспиту будуть повідомлені. До іспиту треба: зоологію, хімію і фізику в гмін. обсягу. Студії тривають 5 літ. Бажані інформації улізше відчас феріє О. Лєт п. Дюбровани, в міа 1.IX. дожурний в доміні „Ватра“ при вул. Сувійського 21. — За Виділа Т-на студ. вет. мед. „Ватра“ І. Відомості голова, О. Лєт секретар.

Парафіяне села Рівня почта Ромініти, пошт Казимієр складають ширшу подяку своєму землекопу Ізидору Бойкови в Канаді Toronto-Ont. в Америці за шедрий дар для перших в сум. 270 доларів, за що куплено дзвін. (Американські часописи просять о передруку). 16 1-1

Кружок Рідної Школи в Стрию улажує приготований курс до вступних іспитів до І. гмін. за Початок 15 липня п. р. Згодошуватися перед 15 липня в укр. семінарі (Укр. Бурса). 21 1-2

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРИЛІАНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровський, Гольдсміт, Львів (Готель Жоржа) Акадємічна 2. 1366 56-7

ГОДИНИК ВАШІ буде найкраще на-
правлений у найбільшій годинничарській роботі Івана Зельтенрайха, Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репараті прислати поточно — Старожодні дамські годинники перероблюємо на ручні. 3 6 175-7

АКАДЕМІК прийме лекції на час ва-
канцій на провінції. Зголошення до „Діла“ під „Наука“. 12 2-2

НА рати Матерачі 3 подушки 30 дол.
Водосілка 75.—, Вкладні дротини 26.—, Канапки до розкладання години 55.—, Фогеліни розкладні 45.—, Гобелінові отомани 55.—, Ліжка сіткові 40.—, Вішала стоячі 25.—, Умивальні 5.—, Ліжка мосяжне 200.—, Дітоті білі лікеро-
вані 50.—, Фабрика ЗАКС, вул. Ляного ч. 6. 2296 6-7

НОТАРІАЛЬНИЙ конше. референт
спадковий, табулярний глядять по-
сади. Листи слав до Адм. Діла „На-
тар“. 1 5

КАМЕНІЦЯ двоповерхова у Львові
на пролаж. Готика 25,000 дол.
проче на садку. Відомість у п. Яко
Шенташент 35. 21 1-1

ВДОВА зі священичої родини серед-
ніх літ, працьовита, розуміється на
сімейних господарстві і кухні, пошукує
міста до зарплати домог. Листи просять
слати на адресу: Стефанія Бороска За-
болотці коло Бродів. 15 1-1

В ДОРІ 100 ж. від залізничного двірця
до вийняму візла з 16 умоблагоді-
ними кімнатами. Винаймається також
поодинокі покої. Зголошення на а-
дресу: Василь Батнат, Заріче п. Де-
латин. 18 1-4

В ЛЬНЕ ДО ОБНЯТТЯ для інваліда
УГА. місце управління Дому Укр.
Інвалідів у Львові з обов'язком зарплати
дому і робітень та книговодства. По-
мешкання й повне удержання в Д. У. І.
Платня після умови. Подання вносити
до 20 липня п. р. на адресу: Українське
Т-во Допомоги Інвалідам, Львів, вул.
Руска 3/11. 26 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріпцювання хитаючихся зубів пльом-
бування й винищення зубів без болю.
Після зубів в каччюу і золоті після
найновішої системи. Пациєнти з провін-
ції подогошуватися в найкоротшому часі.
П. Т. Урядовця і студента значна зник-
2142 ха. Тел. 65-71. 8-10

Спеціаліст бездт легіна. серця і жовука

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентгеном. 3-24

ЛІЖКО поземе
задіне „Патент“
з матерапом, зай-
має як найменше
міста 30 дол. На
провініцію висла-
в по одержанню
задатку. Фабрика
ЗАКС Львів, вул.
Ляного ч. 6.
2296 6-7

Конкурси.

Управа Бурси У. П. Т. (м. кард. Сем-
братовича Львів, вул. Хшановської ч. 9.)
1) прийме питанців на р. 1929/30 на
піндуорічних умовах.

II) Шукає за відповідною порукою
інтелектуального, економічного управі-
тєя від 1. вересня.

III) Шукає двох поважних академіків
інструкторів, студентів філософії.
Зголошення в Управі Бурси.
22 1-1 Управа.

Спец. скіри. ветер. недуг і кісткит

д-р РОМАН ДОЛЫНЦЬКИЙ

орд. від 3—6, вул. ГЛУБОКА 2
партер. — Квартира Львів, Дятелів
28

Подяка!

Прибити важким горем на при-
смерті нашої жінки і матері Елени
чувуємося до обов'язку зложити прит-
ну подяку всім, що віддали свою
прислугу покійній Лякушо О. Миша
за душевну поміч в хвилі смерті
і правдиве слово над дозволеним
моя. Всі о. лєв. Карповичеві, о. Іо-
коля, о. Лисковий, о. Грабоский
і покорній відправі. Всім товаришам
і товаришам та знайомим людям
численно явилися. Лякушо п. Ля-
куському за гарне правдиве слово
і гробов. Вікни лякушо містозу по-
ли та читальні Простіти і всім
що з славні в очі відправлення
своєю опікунку і дозволеним на
лічного супочнику. — Ілля мун
і Стефан Молодові діти та родичі.
Камішка. Старе Село 3. VIII. 28. 27 1-1

Важке для Вп. Вижджачихся в
ніска та до купелівих місцевостей

Отрим повідомлення, що ми віддали
заступство відомих апаратів
„Auto-Syphon“ — (Patent
Sparklet Ltd.) для домашнього
содової води

Усеякі замовлення з огляду на
востісті пресносприяті до
осідуку глєданих знів прєдставити
Генеральне заступство
за Волю і Дамі
Patent Sparklet Львів, уа Кооп-
ніна ч. 18. — Тел. 3-8

Р. С. Заступства на необітні
відства до віддання особлих
19 фірма фінансової спілки

Ширіть наш часопис!